

свѣтитель на новобългарската възродителна епоха Кирилъ Пейчиновичъ (умрѣлъ 1845 г.). Той е дѣйствувалъ сѣ въ сѣверна Македония, въ Скопско и въ Тетовско, винаги съ високо съзнание на българска национална свѣсть. Неговитѣ книги се явяватъ между първитѣ ранни опити да се печата на простионароденъ български езикъ. Въ 1816 г., когато Кирилъ билъ игуменъ на Марковия манастиръ при Скопѣе, излѣзе въ Будинъ неговото *Огледало*, написано *прѣпростѣишымъ и не книжнымъ языкомъ Болгарскимъ*. Книгата била напечатана съ разходитѣ и старанието на попъ Коста Стошичъ отъ гр. Призрѣнъ. Срв. по-добрѣ фотографската снимка отъ заглавния листъ на Огледалото, стр. 211.

По-късно, прѣзъ 1840 г., бѣ напечатана друга Кирилова книга *Оутѣшеніе грѣшнымъ* въ българската печатница въ Солунъ. Тогава Кирилъ бѣше игуменъ на Лѣшечкия манастиръ при Тетово. Печатарьтъ-писатель архимандритъ Теодоси отъ Дойранъ (Македония) написалъ прѣдговоръ къмъ книгата. На листъ в^б въ прѣдговора, между друго, четемъ за Кирила Пейчиновичъ, за изворитѣ, които прѣвелъ и по които стѣкмилъ книгата си *Оутѣшеніе грѣшнымъ*: *прикѣде ги со толкованіе на прости языкъ болгарскій долниа Мѣссій Екѣнскій, ѿ Тетовскій да ѿчататъ ѿ прѣстїю народъ....*

1818 г.

№ 102.

К р а т о в о .

Едно отъ първитѣ печатни новобългарски дѣла е и календарьтъ, печатанъ прѣзъ 1818 г. въ Будинъ съ иждивението на кратовския търговецъ Нешо Марковичъ, който помага и на другъ български писателъ, на Хаджи Якимъ. Цѣлиятъ надсловъ на този пръвъ български календаръ е слѣдниятъ: *Календаръ или мѣсечесловъ вѣчний. Събранъ ѿ много странъ въ краткъ, ради леснотѣ Болгарскому народѣ. положихъ малѣи трѣдъ, азъ Цвѣтко хаѣи Гевргѣвъ, родомъ ѿ Панагюрица, в 1818. мѣсѣцъ октѣкрїа, ѿ начертанїю посласъ къ Бѣдимъ. На тѣпъ ѿздатъ трѣдомъ Г. Нешомъ Марковичемъ, родомъ ѿ Кратова.*

1819 г.

№ 103.

Солунско и Халкидика.

За българско население около Солунъ, както и за погърчени българи въ източнитѣ села на Халкидическия полу-